

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Departament Działań Delegowanych

**Pani
Justyna Durzyńska**

Dyrektor Departamentu Programu Rozwoju
Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa
Pomorskiego

Wasze pismo z dnia	Znak	Nasz znak	Data
2017-04-26	DPROW-L.052.1.2017	DDD-WL.6937.8.2017.DB	13 .06.2017r.

Sprawa: *informowanie i rozpowszechnianie informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami Załącznika III do rozporządzenia nr 808/2014, w sposób określony w Księdze wizualizacji znaku Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020*

Gracjana Pani Dyrektor,

W odpowiedzi na pismo (znak: jw.) ws. wymogu informowanie i rozpowszechnianie informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami Załącznika III do rozporządzenia nr 808/2014, w sposób określony w Księdze wizualizacji znaku Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 przez LGD, przedstawiam poniżej następujące informacje.

W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, iż ww. kwestia była przedmiotem pisma MRiRW z dnia 5.01.2017r. (znak: ROW.wrt.504.114.2016) oraz pisma ARiMR z dnia 9.05.2017r. (znak: DDD-WL.6937.4.2017.DB).

Zgodnie z postanowieniami § 5 ust. 2 pkt 4) umowy o przyznanie pomocy w ramach poddziałania *Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji* (umowa 19.4) LGD jest zobowiązana do *informowania i rozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami Załącznika III do rozporządzenia nr 808/2014 opisanymi w Księdze wizualizacji znaku Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (...)*.

W przypadku, gdy z dokumentacji zgromadzonej przez samorząd województwa (SW) w trakcie oceny Informacji monitorującej realizację operacji (IoM) / wniosku o płatność (WoP), wynika, iż LGD nie wypełniła ww. zobowiązania, stosownie do § 8 ust. 4 pkt 1) umowy 19.4, należy zastosować karę administracyjną, tj. *równowartość 0,1% kwoty wyrażonej w złotych określonej w § 4 ust. 3 umowy ramowej*.

Zastosowanie kary administracyjnej, o której mowa powyżej zasadne jest w sytuacji braku zamieszczenia informacji określonych w Załączniku III do rozporządzenia nr 808/2014.

Zgodnie z częścią 2 pkt 1 załącznika III do rozporządzenia nr 808/2014, każde działanie w zakresie informowania i reklamy zawiera następujące elementy:

a) symbol Unii odpowiadający standardom graficznym przedstawionym na stronie: http://europa.eu/abc/symbols/emblem/download_en.htm wraz z objaśnieniem roli Unii za pomocą następującego zdania (sloganu):

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”;

b) w przypadku działań i środków finansowanych przez LEADER – jego logo:

++ LEADER logo++

Tzn. że logo (symbol UE) i hasło („Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”) odnosi się do każdego działania w zakresie informowania i reklamy, czyli obligatoryjnie występuje zawsze.

Dodatkowo dla materiałów informacyjnych (np. publikacje, materiały szkoleniowe, materiały audiowizualne) obowiązkowe są również elementy wymienione w pkt 2 części II załącznika III do rozporządzenia 808/2014, tj. odesłanie do organu odpowiedzialnego za treść informacji i do instytucji zarządzającej wyznaczonej do realizacji wsparcia EFRROW, co wynika z poniższego:

„2. Materiały informacyjne i materiały w zakresie przekazywania informacji

Na stronie tytułowej publikacji (np. broszur, ulotek i biuletynów) oraz na plakatach na temat środków i działań współfinansowanych przez EFRROW znajduje się wyraźne wskazanie na udział Unii, a także symbol Unii w przypadku, gdy zamieszczone zostało również godło państwowe lub regionalne. Publikacje zawierają odesłania do organu odpowiedzialnego za treść informacji i do instytucji zarządzającej wyznaczonej do realizacji wsparcia EFRROW lub danego wsparcia krajowego.”

Jednocześnie odnosząc się do pytań ujętych w piśmie, poniżej przedstawiam odpowiedzi ARiMR.

Pytanie 1

Materiały informacyjne zawierające treści merytoryczne o programie nie zawierają informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW zgodnych z księgą wizualizacji.

Odpowiedź:

Materiały informacyjne powinny obowiązkowo zawierać:

- znak Unii Europejskiej,
- slogan „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”,
- logo LEADER,
- odesłanie do instytucji odpowiedzialnej za treść materiału informacyjnego,
- odesłanie do Instytucji Zarządzającej PROW 2014-2020.

Pytanie 2

Materiały informacyjne zawierające treści merytoryczne o programie zawierają oznakowanie odpowiednie dla materiałów promocyjnych (3 podstawowe elementy zamiast 6 elementów);

Odpowiedź:

Materiały informacyjne powinny obowiązkowo zawierać na stronie tytułowej (okładka):

- znak Unii Europejskiej,
- slogan „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”,

- logo LEADER,
- odesłanie do instytucji odpowiedzialnej za treść materiału informacyjnego,
- odesłanie do Instytucji Zarządzającej PROW 2014-2020.

Pytanie 3

Materiały informacyjne zawierające treści merytoryczne o programie nie zawierają odesłania do instytucji zarządzającej albo instytucji odpowiedzialnej za treść materiału.

Odpowiedź:

Materiały informacyjne powinny obowiązkowo zawierać:

- znak Unii Europejskiej,
- slogan „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”,
- logo LEADER,
- odesłanie do instytucji odpowiedzialnej za treść materiału informacyjnego,
- odesłanie do Instytucji Zarządzającej PROW 2014-2020.

Pytanie 4

W ramach jednego zadania np. szkolenie, gdzie występuje wiele materiałów, które wymagają zastosowania zasad księgi wizualizacji nie wszystkie bądź jeden nie zostały prawidłowo oznakowane.

Odpowiedź:

Prezentacja obowiązkowo powinna zawierać:

- znak Unii Europejskiej,
- slogan „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”,
- logo LEADER,
- odesłanie do instytucji odpowiedzialnej za treść materiału informacyjnego,
- odesłanie do Instytucji Zarządzającej PROW 2014-2020.

Jeżeli długopis, notes pełni funkcję materiału promocyjnego obowiązkowo powinien posiadać:

- znak Unii Europejskiej,
- slogan „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”,
- logo LEADER.

Przy działaniach miękkich takich jak szkolenia musi być zapewnione poinformowanie o pomocy z EFRROW w czasie trwania operacji (plakat, baner) oraz m. in. na np. prezentacji czy materiale szkoleniowym (zawierającym treści merytoryczne). Na materiałach konferencyjnych/szkoleniowych, takich jak np. notes, długopis, wizualizacja nie jest konieczna, chyba że wynika to z założeń operacji, które wskazują, że mają to być materiały promocyjne.

Pytanie 5

Materiały promocyjne nie zawierają podstawowych elementów księgi wizualizacji bądź zawierają nie wszystkie elementy.

Odpowiedź:

Jeżeli długopis, notes, inny gadżet pełni funkcję materiału promocyjnego obowiązkowo powinien posiadać:

- znak Unii Europejskiej,
- slogan „Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”,
- logo LEADER.

Dodatkowo uprzejmie informuję, iż kwestia obowiązku spełniania zobowiązania, o którym mowa § 5 ust. 2 pkt 4) umowy 19.4, w przypadku LGD wielofunduszowych została doprecyzowana w piśmie MRiRW z dnia 5.01.2017r. (znak: ROW.wrt.504.114.2016).

S. Jankowska
Prezesa
Komitetu Działaczy
Samorządnych
LGD
Dorota Chylińska

Do wiadomości:

- według rozdzielnika.

1. **Pan Paweł Czyszczoń**
Dyrektor Wydziału Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
2. **Pani Elżbieta Siemiątkowska**
Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
3. **Pan Edmund Bożeński**
Dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego
4. **Pan Józef Giemza**
Dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego
5. **Pani Maria Kaczorowska**
Dyrektor Departamentu Funduszu Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski w Łodzi
6. **Pan Hubert Guz**
Dyrektor Departamentu Funduszy Europejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
7. **Pan Radosław Rybicki**
Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Modernizacji Terenów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego
8. **Pan Tomasz Karaczyn**
Dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego
9. **Pani Magdalena Sobina**
Dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
10. **Pani Elżbieta Filipowicz**
Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego
11. **Pan Jerzy Motłoch**
Dyrektor Wydziału Terenów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
12. **Pan Krzysztof Domagała**
Dyrektor Świętokrzyskiego Biura Rozwoju Regionalnego
13. **Pan Jarosław Sarnowski**
Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa
Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego
14. **Pani Izabela Mroczek**
Dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego
15. **Pan Artur Przybylski**
p.o. Dyrektora Wydziału Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
16. **Pan Dariusz Nieć**
Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

